

JAARVERSLAG 1970
VOGELWAARNEMINGEN, BROEDVOGELSTAND
EN DE RESULTATEN VAN HET VOGELRINGSTATION
" 'T PARADIJSVELD"
IN DE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGDUINEN

Bij de samenstelling van dit verslag is gebruik gemaakt van de gegevens van de heren M.O. Boerman, R.M. Dubbelt, A.J. van Dijk, F.J. Koning, P.C. van Spanje, T.M. van Spanje, H. Vader, J. Walters en dhr. en mevr. K. Vlaanderen.

Evenals vorige jaren zijn ook nu in dit verslag de resultaten opgenomen van enige onderzoekjes die door één of meer personen apart gedaan zijn.

De verslagen van deze onderzoekjes zijn woordelijk overgenomen en geheel voor verantwoording van de onderzoekers.

De veldwaarnemingen zijn samengesteld door H. Vader.

De Kleine Plevier werd evenals vorige jaren onderzocht door de heer en mevr. K. Vlaanderen en de heer J. Walters.

Het roofvogel- en uilenonderzoek werd verricht door F.J. Koning met assistentie van T.M. van Spanje en H. Vader.

Het nestkastonderzoek werd gedaan door T.M. van Spanje en J. Goudswaard.

De eendentellingen (broedvogels) werden gedaan door R.M. Dubbelt, A.J. van Dijk, F.J. Koning, P.C. en T.M. van Spanje en H. Vader.

De inventarisatie van de Renbaan, het Panneland en het Hutten- en Starrebos werd uitgevoerd door H. Vader.

Aan de inventarisatie van enige broedvogels in het gehele duin werd deelgenomen door R.M. Dubbelt, A.J. van Dijk, F.J. Koning, P.C. en T.M. van Spanje en H. Vader.

Het vogelringstation werd gerund door F.J. Koning, P.C. van Spanje en H. Vader, met assistentie van T.M. van Spanje, mevr. L. van Spanje-Blom en mej. M. Allobes.

Voorts zijn enige belangrijke inlichtingen in dit verslag verwerkt die door verschillende jachtopzichters en personeelsleden van de duinbewaking werden verstrekt.

Het verzamelen van de benodigde gegevens en het samenstellen van dit verslag werden geheel in de beschikbare vrije tijd van de medewerkers gedaan.

Het type en stencil-werk tenslotte is wederom verzorgd door de Gemeentewaterleidingen van Amsterdam.

Mede namens de medewerkers van het vogelringstation dank ik het Oecologisch Instituut en de Gemeentewaterleiding van Amsterdam voor de onontbeerlijke financiële en materiële steun bij het voortzetten van het vogelringonderzoek. tevens dank ik uit naam van alle medewerkers de directie van de Gemeentewaterleidingen voor alle verleende faciliteiten.

Enige opmerkingen met betrekking tot de vogelstand.

In de jaren voordat met wateronttrekking ten behoeve van de drinkwatervoorziening was begonnen, moet het duin veel natte delen en open water hebben gehad. De flora en fauna en met name de vogelstand zullen toen bijzonder goed ontwikkeld zijn geweest. In de loop der jaren werd echter steeds meer water aan de duinen onttrokken, hetgeen een verschraling van het landschap en een verarming van de flora en fauna met zich meebracht. Dit had ook zijn terugslag op de vogelstand.

Toen men eenmaal overging tot het kunstmatig inbrengen van rivierwater in de duinen had dit tot gevolg dat weer zoals vroeger veel natte delen en open water ontstonden. Dit open water werd kunstmatig aangelegd en ten gevolge van de graafwerkzaamheden moesten grote delen van het terrein opnieuw worden beplant. Nadat de werkzaamheden waren beëindigd konden de natuurlijke flora en fauna zich herstellen en geleidelijk beter ontwikkelen. Ook de vogelstand begon duidelijk te verbeteren. Omdat gedurende de laatste jaren deze ontwikkeling zich heeft voortgezet en ook in 1970 een toename van de vogelrijkdom kon worden gekonstateerd nemen wij aan dat het uiteindelijke natuurlijke evenwicht in de duinwaterwinplaats, zoals dat vroeger was, nog niet is hersteld. Interessant is om na te gaan wanneer het duingebied zijn optimale populatiedichtheid aan vogels zal bereiken en of deze rijkdom aan soorten en individuen kan worden gehandhaafd. Veel zal hierbij afhangen van hoe het terrein wordt beheerd.

Gedurende het verslagjaar hebben een aantal factoren een remmende invloed gehad op het voortgaande herstel van de vogelstand. Genoemd kunnen worden:

1. het uitdunnen van loofbossen waarbij ondergroei, klimplanten en dode bomen werden verwijderd.
2. het maaien van kanaalbermen in de broedtijd.

3. de toename van het aantal duinbezoekers.
4. het afnemen van rustige terreingedeelten doordat steeds meer bezoekers gebruik maken van de nieuwe wegen, brandgangen en wandelroutes, waardoor zij steeds dieper het terrein indringen.

Over een aantal van de hier genoemde factoren worden kontakten onderhouden met de voor het beheer van het duingebied verantwoordelijke personen. Nagegaan zal worden in hoeverre een op natuurbescherming gericht beheer mogelijk is zonder dat hierbij de waterwinningsbelangen worden geschaad

Afkortingen gebruikt in de waarnemings lijst:

- 1e infil.geb. = eerste infiltratie gebied.
G8, D17 = infiltratie geul nummer 8, Dam nummer 17.
juv.eks. = juveniel = jong exemplaar.
ad. eks. = adult = volwassen exemplaar.
♂ + ♀ = mannetje + vrouwtje
naar Z. of O. = vliegt richting Zuid of Oost.

In 1970 werden 194 soorten en ondersoorten waargenomen, waaronder weer enig zeldzame of nieuwe soorten voor de AW-duinen, zoals: Casarca, Krombekstrandloper, Lach- en Reuzenster, Grote en Roodkeelpieper, Waterrietzanger, Ortolaan en Appelvink.

De onderstreepte vogelsoorten in de lijst veldwaarnemingen zijn in 1970 broedvogel geweest, totaal 87 soorten.

De soorten welke onderstreept zijn met een onderbroken lijn, zijn dubieuze broedvogels in 1970, totaal 7 soorten.

Met de Krakeend als nieuwe broedsoort voor dit jaar is het aantal broedvogels tussen 1957 en 1970 toegenomen tot 103 soorten.